

Ἡμερολ. "Ν. Ἐλλ. ἑσ." 1894

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

ΕΝΑΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΧΩΡΙΑΤΙΚΑ ΝΤΥΜΕΝΟΣ

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ, Μιά φορά εἴταν ἕνας βασιλιάς ἐδῶ πέρα. Θεὸς ξέρει ἂ δὲν εἶχε τὸ παλάτι του καὶ στὸ ἴδιο τὸ μέρος.

Μιά μέρ' αὐτὸς ὁ βασιλιάς βγήκε νὰ κυνηγήσῃ μὲ μερικὰ παλικάρια του καὶ κυνηγώντας πῆγε, πῆγε ὡς κοντὰ στὴν Κόρινθο. Ὅτι κάμανε νὰ γυρίσουν πίσω μὲ τὸ κυνήγι τους, καὶ νὰ σου ἕνας τσομπάνης ἔρχεται τρεχάτος κοντὰ τους καὶ τοὺς λέει πῶς τοιμάζεται νὰ ξεκινήσῃ κατὰ τὴν Ἀθήνα ἕνα μεγάλο ἀσκέρη ἀπὸ τὸ Μωριά, νὰ τοὺς πάρῃ τὴ χώρα. Οἱ συντρόφοι τοῦ βασιλιά τρομάζουνε, ρίχτουν τὸ κυνήγι τους χάμω, καὶ μαζεύονται γύρω του νὰ τονε ρωτήξουν, τί πρέπει νὰ κάμουν. Κι' αὐτὸς τοὺς προστάζει νὰ σηκώσουν ἀμέσως τὸ κυνήγι καὶ νὰ τὸ φέρουνε στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ κάμουν ἕνα καλὸ ζιαφέτι πρὶν πολεμήσουν. Κ' ἔτσι ἔγινε. Πᾶνε στὴν Ἀθήνα, ψήνουν τὸ κυνήγι, καὶ καθίζουνε μέσα στὸ παλάτι καὶ τρών καὶ πίνουν. Καὶ τρώγοντας καὶ πίνοντας πῆγαν νὰ λησμονήσουν τοῦ τσομπάνη τὰ λόγια. Ὡς καὶ τραγουδιστὰδες καὶ χορευτρες γυρεύανε. Ἐκεῖ ἀπάνω, νὰ σου κι ἀνοίγει ἡ πόρτα τοῦ παλατιοῦ, καὶ μπαίνει μέσα κόσμος πολὺς, καὶ φωνάζουν πῶς πλάκωσε ἡ Μωραϊτιά καὶ ρίχτουνε σάαλες στὰ τείχη νὰ πηδήξουνε μέσα! Τότες πετιοῦνται πάνω τὰ παλικάρια καὶ γυρεύουν τὸ βασιλιά. Μὰ βασιλιάς πουθενά. Φωνάζουν τὴ βασίλισσα, λείπει κ' ἡ βασίλισσα! Φεύγουν τότες καὶ πηγαίνουνε στὰ σπίτια τους νὰ βάλουν τάρματά τους, ἀκολουθᾷ κι ὁ λαὸς ἀπὸ πίσω, νὰ πᾶν κι αὐτοὶ νάρματωθῶνε γιὰ τὸν πόλεμο.

Ὡς τόσο ὁ Βασιλιάς κ' ἡ Βασίλισσα κατέβηκαν, ἂν ἀγαπᾶς, στὸ κατώγι! Καὶ νὰ κάμουν τί; Ὁ Βασιλιάς νὰ βγάξῃ τὰ χρυσά του τὰ φορέματα, κ' ἡ Βασίλισσα, γλωμῆ καὶ παραζαλισμένη, νὰ τοῦ φέρῃ μιὰ φορεσιὰ παραγυιοῦ, καὶ σὲ λιγάκι νὰ βλέπῃ τὸν ἄντρα τῆς ντυμένο χωριάτικα, σὰ νὰ μὴν εἶταν ἐκεῖνος ποῦ κυβερνοῦσε ὅλη τὴν Ἀττικὴ!

Πῆρε στὰ χέρια του ἓνα τσικούρι κ' ἓνα κομμάτι σκοινί, στάθηκε μιὰ στιγμή νὰ δῆ τὴ Βασίλισσά του, τὴν ἀγκάλιασε, καὶ κείνη, μὲ καρδιά ποῦ ἔτρεμε σὰν τὸ μισοζώντανο τὸ ψάρι, σήκωσε τὸ μαραμμένο τῆς τὸ χέρι, καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάῃ στὸ καλό. Τόχαν ἀπόφαση κ' οἱ δύο τους νὰ κάμουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι τὸ εἶχε πῆ ἡ μεγάλη ἡ Προφήτισσα τῶν Δελφῶν. Πῶς σὰν πλακώσουν οἱ «Δωριεῖς» στὴν Ἀθήνα, ἀπ' ὅποιο μέρος σκοτωθῆ ὁ Βασιλιάς, ἐκεῖνο τὸ μέρος θὰ νικῆσῃ. Συλλογίστηκε λοιπὸν τότες ὁ Βασιλιάς, κ' εἶπε τῆς γυναίκας του, — Γυναίκα, ἐδῶ ἄλλον τρόπον δὲν ἔχει. Ἡ πρέπει νὰ σκοτωθῶ, ἢ θὰ μᾶς κάψουν τὴ Χώρα, θὰ μᾶς σφάξουν τὰ παλικάρια, θὰ πάρουν τίς κοπέλλες μας σκλάβες, ἴσως καὶ σένα μαζί. Βάζω λοιπὸ χωριάτικα ροῦχα, καθίζω ἓνα δεμάτι ξύλα στὸν ὦμο μου, σιμώνω τοὺς ξένους, καὶ βρίσκω τρόπο νὰ μὲ σκοτώσουνε χωρὶς νὰ μὲ νοιώσουν ποῖος εἶμαι. Κ' ἔτσι γλυτώνει κι ὁ τόπος μας κι ὅλοι σας. Κ' εἶπε ἡ Βασίλισσα, ἄς γείνη τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἀφίνει λοιπὸν καὶ φεύγει, καὶ πηγαίνει πρὸς τὰ τεῖχη, καὶ βγαίνει ὄξω, καὶ μπαίνει σ' ἓνα χωράφι, καὶ κόβει ξύλα, καὶ φορτώνει ἓνα δεμάτι στὸν ὦμο του, καὶ κατεβαίνει ἴσια κατὰ τὰ σκέρι ποῦ εἶταν τώρα σκορπισμένο μπροστὰ στὰ τεῖχη.

— Ὡρα καλὴ, γέρο! τοῦ φωνάζει ἓνας παλικαρῶς Μωραΐτης. Δὲν μπορείς ἀπὸ δῶ νὰ περάσῃς.

Ὁ χωριάτης ἐναντιώνεται, ζητάει νὰ περάσῃ, πιάνονται στὰ λόγια, θυμώνει ὁ ξένος, τοῦ καταφέρνει μιὰ τοῦ χωριάτη, καὶ τὸν ἀφίνει στὸν τόπο.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἔβγαιναν καὶ τὰ παλικάρια τῆς Ἀθήνας ἀρματωμένα νὰ πολεμήσουν τοὺς ἐχτροὺς καὶ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὴ σκλαβία τὴν πατρίδα τους. Ἀκόμα δὲν παραταχτήκανε ν' ἀρχίσουν τίς σαιτιές, καὶ βλέπουν μπροστὰ τους ξαπλωμένο τὸ—Βασιλιά τους! Κἀ-

μανε μεγάλο κακό. Τόσο μεγάλο, που μαθεύτηκε άμέσως κι από τ'άλλο τὸ μέρος, καὶ βλέποντας οἱ ἐχτροὶ πῶς βγήκε ἐναντίο τους ἡ προφητεία, τὸ ρίξαν στὸ φευγιό, πρὶ νὰ προφτάξουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ τοὺς τινάξουνε μιά σαίτια.

Κ' ἔτσι γλύτωσε ἡ Ἀθήνα ἀπὸ τῆ σκλαβιά, καὶ ξαναμπήκαν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ σὰν ἔκαμαν ὅλες τίς συνηθισμένες τιμὲς στὸ Βασιλικὸ Λεῖψανο, μαζευτήκανε σὲ Συνέλευση κι ἀποφασίσανε νὰ μὴν ξανακάνουν πιά Βασιλιά στὴν Ἀθήνα, γιατί κανένα δὲν μπορούσανε νὰ βροῦνε μεγαλόκαρδο σὰν ἐκεῖνον ποῦ ἔχασαν.

Ἐγὼ θαρρῶ πῶς εἶχανε λάθος οἱ Ἀθηναῖοι, Μεγαλειότατε, νὰ τὸ νομίζουν αὐτό. Ἡ Ἀρετὴ ποῦ βρέθηκε μέσα στὴν ψυχὴ ἐνὸς Κόδρου, μπορούσε νὰ στολίσῃ κι ἄλλων Κόδρων ψυχές. Μὰ αὐτὰ δὲν εἶναι δική μας δουλειά. Δικὴ μας δουλειά εἶναι νὰ παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ καὶ νὰ λέμε, — Τέτοις θάνατο νὰ πεθαίνουν κ' οἱ βασιλιάδες τῆς ἀναστημένης αὐτῆς ρωμιοσύνης. Τέτοια παιδιὰ νὰ μᾶς χάρισ' ἡ Μεγαλειότη Σου. Αὐτὸς ὁ ἥρωισμὸς θαρρῶ δὲ θὰ χρειαστῇ στὴ δική μας τὴν ἐποχὴ. Ἐνας Κόδρος δὲ φυτρώνει ἔτσι εὐκόλα μέσα σ' ἕνα λαὸ ποῦ κοιμάται ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ μεθύσι. Μὰ μπορεῖ νὰ μᾶς χρησιμέψῃ σὰν ξυπνήσῃ τὸ ἔθνος.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

